

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Izpolnjujte in vračajte nabiralne pole za „Kažipot“!

Volilni shod

v „Narodnem domu“ v Celju, katerega je sklicalo slovensko politično društvo „Naprej“, bil je prilično dobro obiskan od volilcev iz Celja in bližnjih občin.

K shodu prišla je pa tudi precejšnja četa socijalnih demokratov s svojim kandidatom g. Mlakarjem. Videli smo pa, da je med temi socijalnimi demokrati bilo lepo številce nevolilcev iz Kranjske, Hrvatake in pa tudi iz Prusije in Nemčije, kateri nevolilci pravzaprav pri volilnih shodih ne bi imeli ničesar iskati. Vendar, ker so se dostojno obnašali, se ni dalje nad tem spotikalo.

Shod volilcev otvori v imenu političnega društva „Naprej“ deželni poslanec dr. Ivan Dečko ter razloži v kratkih in jedrnatih besedah način nove volitve, stališče slovenskih poslancev v deželnem zboru štajarskem ter krivično postopanje brezobzirne nemške večine proti slovenskemu narodu, kajti od dohodkov, katere plačujejo vsi davkoplačevalci Slovenci skoraj eno tretjino, in ki znašajo po proračunu za leto 1904 že 14,056 109 K. porabijo se izključno skoraj le za potrebe nemškega dela dežele. Za regulacijo rek in potokov na Zgornjem in Srednjem Štajarskem, za ceste itd. izdali so se že milijoni in milijoni, za regulacije na Spodnjem Štajarskem izdalo se je pa skoraj toliko kakor nič in se je šele v zadnjem času začelo nekoliko bolj resno na to misliti.

Nemcem se vzdržuje tehnika, realka, gozdne in kmetijske šole, gimnazije, veliko število meščanskih šol, podpira se veliko število obrtnih šol itd.; za slovenske srednje in višje šole se pa še ni dal niti vinar in zabranjuje se še ustanovitev ljudskih šol, za katere si morajo slovenske občine postavljati z ogromnimi stroški same šolska poslopja. Delovanje slovenskih poslancev mora torej iti na to, da se te krivice odpravijo in da se tudi za Slovence stori po razmerju njihovih davkov v gmotnem oziru in v kulturnem oziru ter zlasti v šolskih zadevah. Slovenski narod mora torej pokazati pri volitvah, da stoji kakor eden mož za svojimi poslanci in pozivlja torej volilce, da vsi volijo narodnega kandidata Ferdo Roš-a in da vplivajo na svoje somišljenike, da nobeden od volitve ne izostane.

Na to poprime besedo dr. Vekoslav Ku kovec, ki je v daljšem govoru razložil način in pomen novih volitev.

Na to zahtevajo socijalni demokrati besede ter podeli predsednik isto najprej kandidatu Mlakarju in potem iz Kranjskega prišedšemu nevolilcu Čobalu.

Prvi očita, da po besedah dr. Dečka želijo Slovenci povzdigniti v velikih merah promet tujcev v slovenskih planinah, na drugi strani pa so sovražniki tujcev; Čobal pa pravi, da Slovenci delajo krivico delavcem, češ, da so 4. kurijo oni priborili, da pa se jim sedaj noče ta mandat prepustiti. Na očitania so dr. Mlakarja, je odgovor,

da nihče ne misli tujcev preganjati iz naših krajev, ampak ravno nasprotno tujci se naj prijazno sprejemajo v naših krajih, mora se skrbeti, da dobe vse ugodnosti. Pod tujci pa se ne sme razumevati samo Nemce, zlasti spodnje štajarske nemškutarje, ampak Angleže, Francoze itd., kakor je to v Švici, kjer vidimo, da pridejo ti kot gosti, ki se dostojno in omikano obnašajo kot gostje in ki nikakor ne zahtevajo, da bi morala zaradi tega, ker znosijo Angleži in Francozi milijone in milijone v Švico, postati zaradi njih Švica angleška in francoska, ker že itak ni francoska. Če pa pridejo ti naši Nemci v naše kraje, pa se ne obnašajo kakor gosti; ti pridejo, kakor da bi bili vladarji naše zemlje, domačini pa njihovi hlapci; take tujce mi odklanjamo. Vsak gost, ki pride v naše kraje in se obnaša dostojno, se z veseljem sprejme; kdor pa pride kot neznošno ošaben človek, noseč se tako, kakor da je slovenska zemlja njegova, take tujce pa treba primerno zavrnuti.

Kar se pa tiče socijalne stranke, priznava sicer, da je ona po svoji organizaciji za delavski stan veliko storila; pa socijalna stranka je zastopnica samo enega stanu, samo delavcev, med tem ko slovenski narod ne obstoji samo iz delavcev, ampak iz raznih stanov, med katerimi je najmogočnejši kmetski stan. Interesi kmetkega stanu, ki je najmogočnejši steber slovenskega naroda, morajo torej priti v prvi vrsti v poštev in je torej čisto naravno, da slovenski kmetje zahtevajo v 4. skupini svojega poslanca ter da istega ne prepuščajo kar tako peščici socijalnih demokratov, to toliko manj, ker velika večina slovenskih volilcev so ravno taki kmetje, ki so dozdej bili glede deželnozbornske volitve na istem stališču, kakor delavci, da niso imeli volilne pravice, ker niso plačevali davka več kakor 10 kron.

Prepustiti smejo socijalistom toliko manj tak mandat, ker njihova stranka zastopa — samo interese tovarniških delavcev, svojih udov, da so jim pa deveta briga pravice, katere zagotavlja državna ustava tudi slovenskemu narodu v šoli, uradu in sploh javnem življenju pa seveda samo na papirju.

Socijalni demokrati priznavajo samo v principu, da smo enakopravni, ravno tako, kakor nam država priznava enakopravnost v principu, med tem ko se v resnici slovenskemu narodu povsod še godi kričeča krivica. Socijalni demokrati ne bodo nikoli koraka storili za doseg vseh javnih pravic slovenskemu narodu, kakor smo videli, da je pri glasovanju za slovensko gimnazijo v Celju edini socijalno-demokratiški poslanec Pernerstorfer na Dunaju svoje sovraštvo proti Slovincem pokazal in glasoval proti slovenski gimnaziji. Slovenci pa ne bodo nehali od boja za pridobitve narodnih pravic in zaradi tega mora slovenski narod voliti edino le kandidata, ki kandiduje na podlagi narodnega programa.

Govora obeh govornikov, dr. Dečka in dr. Kukovca, bila sta z viharim odobravanjem sprejeta.

Nato se je, ker ni bil oglašen nobeden drugi k besedi, shod skončal.

Ob petletnici čitalnice v Konjicah.

V senci bajonetov smo slavili leta 1899. konjiški Slovenci ustanovitev čitalnice in orožniki so morali spremljati udeležence ustanovne slavnosti domov, sicer bi jih pobila najbrž najeta poulična druhal, katera po svojih tolovajskih činih in po svoji organizaciji nikakor ne zastaja za „proslavljenimi“ celjskimi pouličnimi barabami.

Letos sicer nismo do sedaj Slovenci v Konjicah obhajali petletnice ustanovitve čitalnice, pač pa ista poulična druhal, katera je po noči vdrla v „Narodni dom“ ter po razbojniškem načinu napadla mirne goste, med njimi mnogo dam, katere so komaj ubranili orožniki nasilstva konjiških nemčurskih barab. Vzrok „umetnemu“ razburjanju od zgoraj in lopovskemu napadu od strani one klike, katera je že opetovano radi marsikaterih junaških činov jedla ričet, je bilo dejstvo, da si je drznil c. kr. glavar proti volji „bivšega“ Slovence, rodom iz Postojne, velenogčnega nemškega župana dr. Kadivnika dovoliti Slovincem izobesiti z „Nar. doma“ o priliki volilnega shoda slovensko zastavo. G. Lavriča, Kumpa, Sattlerja, Kadivnika (same kranjske rojake), Nechutnija (ima v rodbini, ker se še ni dovolj naučil nemški, občevalni jezik češki), Bezenška, Detičeka, Stepišnika, Kupnika, Pučnika, Seidlerja, Sutterja, Hasenbichlna itd. razburja tako grozno slovenska zastava, čudimo se pa, da jih nič ne razburja zavest, da žive izključno od onih Slovencev, katere tako sovražijo!!

Nočem se o tej priliki spuščati v obširno poročilo o delovanju čitalnice v petletnem dobi, povdarjam le mimogrede, da je uspešno delovanje zelo oviralo, ker nima „Narodni dom“ nobene dvorane, ne stalnega odra in so vse tozadevne prošnje bob ob steno, omenjam nadalje, da je že davno zaspal tamburaški zbor in da je tudi pevski zbor več mesecev počival, hočem pa pribiti one žalostne razmere, katere so vzrok, da nemčurstvo v Konjicah tako drzno dviga svojo glavo ko nikjer.

Že nastop nemčurjev o priliki ustanovitve čitalnice bi moral vodilne kroge v Konjicah pripraviti do dela, a ni se nič storilo; skoraj vsi kmetje iz treh vasi, ki volijo s trgov, so v nemčurskem taboru, o obrtnikih niti ne govorim. Ti ljudje so več ali manj vsi odvisni od voditeljev slovenskih, pri katerih ima marsikateri zaslužek, a ne pobriga se nihče za nje in tako hočeš-nočeš padejo v zanke nemčurjev. Kako strupeni nasprotniki slovenskemu narodu na eni strani so nemčurji, kako pa trepečejo na drugi strani za svoj ljubi kruhek, katerega jim režejo Slovenci, kaže ves odpor, katerega je cel trg, v prvi vrsti vsi gostilničarji, pokazal pri podelitvi gostilniške koncesije za „Narodni dom“; cela zadeva je trajala celo leto, šla do ministrstva, stala mnogo, a sedaj, ko smo komaj dosegli svojo gostilno, obiskuje nekaj Slovencev, kateri so vodilne slovenske osebe, še zmiraj Sutterjevo gostilno, akoravno se toči v „Narodnem domu“ celo njih lastno vino in ne morejo glede pijače imeti izgovorov. Ne le, da dajejo skrajno slab vzgled s svojim počenjanjem, pritožujejo se še

potem sami, da gostilna v „Nar. domu“ slabo gre, šikanirajo gostilničarja, ne storijo pa ničesar za povzdigo gostilne! Gostilničar in mesar Sutter je oni mož, kateri je menda na izrecno zapoved svojega višjega gospodarja g. Seidlerja moralno vrgel dva Slovence, (eden se je prišel kot bolnik zdraviti v Konjice) iz svoje gostilne s tem, da je svoji ženi prepovedal njima dajati hrano; Sutter je oni mož, kateri najhujše zabavlja in agitira proti gostilni v „Nar. domu“! V zahvalo za to ga menda kot mesarja in gostilničarja prav pridno podpirajo slovenski voditelji!

Lenoba v narodnem oziru in bojzljivost je tolika, da so slovenski voditelji pred dvema letoma bili odločno proti prireditvi veselice v popolnoma zaprtih prostorih „Nar. doma“; vsak se še spominja burnih prizorov pri sejah glede te veselice in ve, da je takrat mladina z neustrašenim nastopom izsilila od voditeljev prirediteljev veselice, katera je sijajno uspela.

Navada je povsod, da se 1. listopada pojejo na pokopališčih slovenske nagrobnice, a konjiški Slovenci si ne upajo na pokopališču, katero je namenjeno celi fari, torej skoraj izključno Slovincem, peti slovenskih nagrobnic! V sled malenkostnih preprirov z neko učiteljico na slovenski šoli, daje član čitalnice svoje otroke v nemško šolo!

Kako nemčurji sami kujejo kapital iz brezdelnosti slovenske, uvidimo, ako pomislimo, da si upa nadučitelj slovenske šole za slovensko konjiško okolico prepovedati učitelstvu se udeležiti božičnice, katero prirede slovenski dobrotniki učencem slovenske šole v čitalnici; isti nadučitelj nosi pri pogrebu demonstrativno frankfurtske trakove!! Celo c. kr. orožnik kot javni organ za red in varnost izrablja slovensko narodno mlačnost in se udeležuje javnih obhodov, pri katerih se „hajla“ in zasramuje Slovence, kar je storil dne 7. avgusta 1904 Smodej, c. kr. orožniški titularni postajevodja! — Slovenci v Konjicah so gmotno tako dobro stoječi, kakor v nobenem trgu na Spodnjem Štajarskem, saj zmago v prvem volilnem razredu nemčurji le z glasom mažarskega barona, imajo torej veličansko moč v rokah, vsled katere bi, ako bi jo uporabili, moral trg že davno priti v slovenske roke, ne pa, da Slovenci niso niti življenja varni, kar so pokazali letošnje leto tolovajski napadi na Slovence o veliki noči in preteklo nedeljo.

Z žalostnim srcem pišem kot Konjičan sedaj, ko bi morali obhajati petletnico obstanka naše čitalnice in kazati na izborna narodna organizacija in uspešno narodno delo, o teh obupnih razmerah, katere postajajo od dne do dne obupnejše in katere se ne bodo nikdar izpremenile, ako se bode od gotove vodilne strani vedno propagirala ideja, da ne smemo nič delati, ampak le čakati, ker bo baje nemčurstvo samo od sebe se porušilo in nam trg padel kot zrelo jabolko v naročje.

Celjske in štajarske novice.

— Na okoliški deški šoli v Celju se sprejemajo novinci in vpisujejo drugi učenci v četrtek, dne 15. in v petek, dne 16. septembra od 9. do 11. ure dopoldne v šolski pisarni: nova ulica, št. 9. Oficijalen pričetek šolskega leta 1904/5 je v soboto 17. septembra s sv. mašo v mestni župni cerkvi ob 7. uri zjutraj.

— Volilni shodi. Prošlo nedeljo so se vršili v celjskem okraju trije volilni shodi. O shodu, ki se je vršil v Celju, poročamo na uvodnem mestu. Dopoldne se je vršil shod v Št. Jurju ob juž. žel. Sklicalo je shod politično društvo „Naprej.“ Ob določeni uri je bilo zbrano lepo število zavednih narodnih volilcev, ki so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem govornikov. Predstavil se je volilcem kandidat g. Ferdo Roš ter razvil svoj program, na kar je bila njegova kandidatura enoglasno sprejeta. Na to je poročal deželni poslanec g. dr. Juro Hrašovec o deželnozbornem delovanju. Tudi njegovo poročilo se je sprejelo z odobravanjem in priznanjem, da je vestno vršil svojo dolžnost kot poslanec. G. dr. Karlovšek je nato v krepkih besedah pozival volilce, da naj na dan volitev storijo vsi svojo dolžnost in se udeležijo volitev vsi od prvega do zadnjega, da bo zmaga slovenskega kandidata

tem častnejša. Ko se je odgovorilo še na ta in ona vprašanja in želje posameznih volilcev je g. dr. Karlovšek kot zastopnik političnega društva „Naprej“ zaključil zborovanje. — Popoldne ob 3. uri je bil napovedan volilni shod v zagrizenem nemčurskem gnezdu — Vitanju. Šest županov vitanjske župnije je povabilo gospoda kandidata, da bi se prišel predstaviti svojim volilcem. G. Roš je rad ustregel tej želji in politično društvo „Naprej“ je sklicalo shod. Ob napovedani uri je otvoril g. dr. Karlovšek ob navzočnosti nad 100 slovenskih volilcev v prostorih bralnega društva shod, na kar mu je vročil nekdo dopis vitanjske občine, v katerem se — strah in groza — prepoveduje zborovalcem nositi narodne znake in razviteje slovenske trobojnice. No strah pa res morajo imeti ubogi vitanjski nemčurčki pred slovenskimi barvami. Reveži! Ko smo se nekoliko „oddahnili“ po velikem strahu, ki nam ga je zadal oblastni ukaz, je nastopil g. Roš s svojim programom. V domači besedi je povedal, kako se hoče kot bodoči poslanec potegovati za pravice slovenskega ljudstva, kaj vse hoče storiti, da se vsaj nekoliko izboljša stanje našega slovenskega kmetovalca. Zbrani volilci so mu celi čas pritrjevali in ko se je potem predlagalo, da se sprejme kandidatura g. Roša, se je vzdignilo toliko rok, kolikor je bilo navzočih. Po govoru g. Roša je nastopil dež. poslanec g. dr. Juro Hrašovec ter v dolgem govoru pojasnil delovanje slovenskih deželnih poslancev ter težave, katere jim ovirajo uspešno delovanje. Potem je g. Rebek s svojim s humorjem zasoljenim govorom pokazal zbranim volilcem, kolikega pomena za narodni napredek je šola in sicer šola na podlagi materinega jezika. G. dr. Karlovšek je nato z navduševalnimi besedami opozarjal na veliko važnost novih volitev ter vzpodbujal navzoče, da naj nihče ne zamudi dne 20. septembra, kateri naj bo narodni praznik, priti na volišče in tamkaj oddati glas izbranemu kandidatu. Ko se je še domači gospod župnik v imenu volilcev zahvalil gg. govornikom za poučne govore ter so se jim volilci zahvalili s trikratnim „živio“, se je nato shod zaključil. Videti je bilo, s kakim zadovoljstvom so se možje razhajali, ker so izprevideli, da kandidata, ki bi boljše znal zastopati njihove koristi, pač ni mogoče najti, kakor je g. Ferdo Roš. Pripomniti moramo, da se vitanjsko nemčurstvo ni čisto nič upalo na dan, in da niti na shodu niti na cesti ni bilo nikakega niti najmanjšega nereda. Živel zavedni slovenski kmetje vitanjske okolice!

— Zanikrnost in duševna revščina celjske nemškutarije se pač nikjer ne kaže tako očitno in jasno kakor v onem trobilcu, katerega po navadi imenujemo „celjsko žabo“, ali z drugo besedo — lažnjivo „vahtarco.“ Prigodil se je pred nekaj dnevi nesrečen slučaj v žalski pivovarni, da se je razletel sod in da je pri tem ponesrečil delavec, kateri je imel opraviti s sodom. Da se je to zgodilo pri kaki „nemški“ firmi, bi živa duša nemčurska ne skomizgala z rameni, živ krst nemškutarski se ne bi bil zato zanimal, temveč vse bi bilo tiho, češ bodisi že ta kriv ali oni, da le ostane med nami. Saj vemo, kako se je zgodilo v onem slučaju, ko je na magistratnem dvorišču zmučvalo nekega delavca, kako se je na vse mogoče načine skušalo oprati zanikrnost odgovornih činiteljev itd. Ali tu se je prigodila nesreča v slovenski pivovarni in to je seveda mastna kost za krivozobe vahtarčne celjustine, ki je nablebetala v svojem „poročilu“ take gorostatnosti, da morajo vernim njenim krmljencem res vstajati lasje po koncu. Kdo je kriv nesreče? Hm, kdo drugi, kakor vodstvo pivovarne, kajti to je odgovorno za vse nepredvidnosti delavcev. Vprašali naj bi še zraven, kdo je neki odgovoren za vse vahtarčne oslarije in kozlarije, kar jih n. pr. samo v eni številki iztrese, kajti za par urednikov je te dvomljive časti gotovo preveč. Kaj ne, oni „kunštni“ rebus v zadnji številki, ta, ta pa kaže brihtno butičico. Vsa čast! Zakaj neki niso tudi oslička takoj zraven namalali, da bila poleg „rebusa“ tudi fotografija nad vse kunštnega izumitelja rebusovega. V svetem pismu se nekje bere o tiču noju, da mu je Bog razum odvzel, a pameti mu dal ni. Nam se pač zdi, da našim preljubim celjskim nemškutarskim butoglavcem nikakor ne kaže stopati v isto vrsto

s tičem nojem, kajti Bogu bodi potoženo, da pri teh ljudeh sploh ni bilo in še tudi ni kaj odvzeti, a dobili pa tako in tako niso nič. Reveži, obžalujemo jih, pa kaj, saj vemo, da je vse upanje, da bi se kedaj kaj izboljšalo, popolnoma zastoj. Kjer ni, pa ni in konec besedi. Delniška družba se pač lahko zahvali „vahtarci“ na uslugi, katero ji dela s tako ceno reklamo.

— Socijalni demokratje in hvaležnost. Vsem je še v prijetnem spominu, kako lepo se je izvršil shod na Polzeli. Socijalni demokrat seveda na narodnem shodu ni smel govoriti. Ker se je pa celo predrznil, žaliti zbrano ljudstvo, bil bi skoro okusil krepke pesti domačinov, če bi ga ne bil ubranil g. dr. Karlovšek, kateri ga je z domačimi reditelji vred spremil do ceste. Iz hvaležnosti zdaj laže listič „Arbeiterwille“, da je ravno ta dr. Karlovšek hujskal ljudstvo, in da se je soc. demokrata vsled tega hujskanja napadil z noži. Celjska „vahta“ je seveda z veseljem pobrala ta ocvirek in še dodala par hudobnosti. Kdo se ne smeje? Bežite, bežite, gospodje, pete ste merali brusiti, zdaj vas je pa sram. In da bi prikriji vašo blamažo, laže vaš listič in njegova umazana celjska prijateljica, kolikor more! In če še toliko vpijete, zmagali so pa le slovenski kmetje, in bodo tudi v bodoče!

— Javno vprašanje slavnemu ravnateljcu kr. državnih železnic v Beljaku. Dne 11. t. m. zvečer se je vračala večja družba iz Šoštanja domov. Na kolodvoru v Šoštanju pa je pri vstopanju v voz konduktor Silly na glas zavpil nad njimi „Hudiči, pojte no notri“ in jih začel sirovo porivati. Erega spremljajočih gospodov je sunil, da se je isti zvrnil na stopnice. Potniki so zahtevali, da se ravna z njimi vljudno, Silly pa je začel nekaj po nemški vpiti. Ko ga je eden izmed potnikov opomnil, naj govori slovenski, se je v nemškem jeziku obregnil: „Moj službeni jezik je nemški, vi mi ne boste ukazovali, kako naj govorim. Ker mu je dotični potnik potem pojasnil, da je njegova dolžnost, govoriti s slovenskimi strankami slovenski, ga je prijel Silly za obleko na prsih in zavpil: „Pejte vi sr..., z vami sem že fertik.“ Ker je cela družba protestirala proti takemu ravnanju, grozil je Silly, da bo dal vlak ustaviti. Na postaji v Rečici pa je pripeljal ondotnega g. postajena čelnika v voz, zahtevajoč, naj slovensko družbo „izvagonira“, češ, da ni varen svojega življenja. Gospod načelnik temu ni ugodil, ker ni bilo nobenega vzroka. Priče za vsa navedena dejstva so na razpolago. — Sedaj si pa usojamo vprašati slavno ravnateljstvo: Ali je poslovni jezik na državni savinjski železnici res samo nemški? Ali sme uslužbenec drž. železnic insultirati potnike in sirovo postopati z njimi? Kaj namerava slavno ravnateljstvo storiti, da se krivec kaznuje in da se v bodoče ne bodo dogajali taki škandali?

— Odvetnik, licenciran razprodajalec „Štajerca“. Priobčimo sledečo zanimivo uradno dovoljenje, katero je pisano v nemškem jeziku, katero pa mi priobčimo seveda v slovenskem jeziku:

Štev. 1842.

Licenca za prodajo.

kolek 2 K

C. kr. namestništvo v Gradcu daje dr. Richardu Zirngastu, odvetniku v Kozjem, dovoljenje, da sme v svoji odvetniški pisarni v hiši št. 33 v Kozjem prodajati perijodičen list „Štajerc“.

C. kr. namestništvo v Gradcu

dne 29. junija 1904

Podpis nečitljiv.

Glejte no podjetnost nemških odvetnikov! Svojo odvetniško pisarno, katera jim daje morebiti prepičle dohodke, porabijo praktično za razprodajo tega omazanega, nesramnega lista, pri katerem si pošten Slovenec, ako ga je slučajno v roke dobil, hitro omije roke, da se ga kaj nesnažnega ne prime! Vprašamo: Ali je taka „kramarija“ dostojna za odvetnika? Ali taka „kramarija“ ni poniževalna za odvetniško pisarno katera bi morala biti nekaj višjega. Tukaj pa se vrši prodaja takega nesramnega nemškutarskega lista v odvetniški pisarni v popolnoma narodnem okraju! Človek se mora čuditi, da nemški odvetnik zgubi v toliki meri fini čut za odvetniško do-

stojanstvo. Radovedni smo, ali bo odvetniška komora našla, da se taka kramarija vjema s častjo in dostojanstvom odvetniškega stanu? Ako pa potrdi, potem bomo še doživeli, da si bo kak odvetnik pridobil v svoji odvetniški pisarni pravico do ourtí prodajati klobase, žemlje itd., tako da se bo v taki odvetniški pisarni lahko dobilo še kaj drugega za želodec, ne samo „Štajerca“.

— Roparski napad na „Narodni dom“ v Konjicah je izvršila od konjiških nemčurjev najeta in nahujkana drubal pretečeno nedeljo zvečer. Ondi se nahajajoči Slovenci so bili v smrtni nevarnosti in le premišljenemu in energičnemu nastopu žandarmerije se je zahvaliti, da je bila hujska nesreča preprečena. Državno pravdnštvo opozarjamo na ta dogodek z dostavkom, da glavne krivce ni iskati med najeto in nabujskano tolpo, ampak med takozvano inteligenco (!) konjiških nemčurjev, kateri so to drubal najeli, nahujkali in opijanili. Upamo, da se bo kmalu posrečilo prave krivce najti, kajti imena istih (trije so baje) so približno znana. Sicer bomo celo zadevo pazno zasledovali.

— Čudodelnik dr. Kadiunigg v Konjicah, ultra Nemeč, Kranjec iz Gorenjskega doma se p. n. občinstvu (samo nemškemu, kajti, kar je slovenskega, razun denarja, on sploh ne trpi) posebno priporoča za zdravljenje nevarne bolezni, vnetje črev. Iznašel je namreč novo, izvenredno hitro učinkujoče sredstvo, katero gotovo pomaga takrat, kadar človek oboli na ukaz dr. Kadiunigga.

— Slučaj. Na ukaz župana Kadiunigga je trški policaj Fordermajer, za nemštvo veleza-sluzni mož in blaga duša, zadnjo nedeljo nena-doma in zelo nevarno obolel za vnetjem črev. Bolezen je bila najhujša v nedeljo večer od 9. do 12. ure (ob času, ko so nemčurji roparsko napadli „Narodni dom“), tako da je službo policaja moral prevzeti vedno za nered skrbeči „Ortopoliciast“ Kadiunigg. V sobi bolnikovi bil je tužen prizor. Žena je neutešljivo plakala ob postelji dragega, umirajočega moža. Tu pa se pri-kaže v ponedeljek rešilni angelj, čudodelnik Kadiunigg, ter reče od tega grešnega sveta se že poslavljajočemu Fordermajerju — vstani, in glej čudo, bolnik vstane hipoma zdrav in čvrst. Ta čudež se je bliskoma izvedel povsod. Lahko si mislite radost in ponos konjiških nemčurjev. Obožavajo ga, kakor svetnika. Velikanska deputacija iz rajha se je napovedala, da se mu pride poklonit, v dar pa dobi pikelhavbo iz samega listja tevtoburških hrastov, nogovico pokojnega Bismaroka in kakor marelo veliko plavico. Slovencem v Konjicah je že za vedno odklenkalo. Čudodelnik v svoji sveti jezi pošlje nad nje go-tovo kakšno kugo, kolero ali najmanj vnetje črev. Bog vé, kako bi se mu prikupili, da bi nam vsaj še za nekaj časa prizanesel ter nas ne poslal takoj v krtovo deželo. — Aha že vem! hajla rad, to se mu nad vse dopade. Torej „Heui“, čudodelnik Kadiunigg.

— Loškim slabotnežem! Umikali so se siromaki na vsakem polju, kjer so skusili svoje moči, dokler niso sedaj popolnoma zlezli pod klop. To prizna vsak nepristranski zasledovalec dopisov v obeh listih. Loška kura (Kamje) torej kljub svoji slepoti ni prav nič zrnja našla. Tako neumni še loški „Štajerčjanci“ niso, da bi ji najnovejšo laž o tiskovni pomoti verjeli. To tem manje, ker je na popravku dopisnika še sedaj videti, da ne ve natančno o tisti nesrečni stvari. Ta blamaža je torej večja od prejšnje. Da se Cmerenšek neče priznavati dopisnikom, se nam zdi pač samo po sebi razumljivo. Kdo bi tudi hotel pred vso javnostjo priznati nešteto sramotnih blamaž?! T. ga še C... ne stori, akoravno na svojem ugledu in časti ne more prav nič izgubiti! — Sedaj torej, ko ste se popolnoma zapotegnili v kozji rog, vam obljublamo, da bomo mirovali, ampak samo takrat, če boste lepo tihi, ponižni. — Kadar vas pa vnovič pritisne potreba napisati kako veliko bedastočo, napišite jo na stene svojih stranišč, kjer ne bode pristopna širjemu občinstvu. Saj je pa tudi za sirovosti, laži in psovke, ki so edino orožje duševno gnjilih narodnih odpadnikov najpripravnejše mesto.

— Za lovce. Gospod c. kr. kancelist Anton Spendé ustrelil je 6. t. m. v Mali gori pod Sv. Ano, krasnega orla kačarja (*Circætus gallicus*, *Schlangenadler*) kateri meri v dolgosti 70 cm, z razpetimi peratnicami 1-80 m.

— Gospod Ludovik Tribnik, nadučitelj v Zrečah nad Konjicami, je obhajal minolega meseca tridesetletnico svojega službovanja. Vzpričo dejstva, da že deluje v Zrečah 25 let neumorno za blagor naroda in občine, ter je že v njen prid zastavil neštetokrat vse svoje moči, izvolil ga je občinski odbor za častnega občana. — Nadejamo pa se tudi trdno, da bo še mnogo let čil, s prirojeno mu mladeniško navdušenostjo in agilnostjo spodbujal in v nemal Pohorce do narodne samozavesti in neodvisnosti!

— Mladeniški shod na Brinjevi gori se je vršil dne 8. septembra t. l. Iz konjiškega okraja se je sešlo tamkaj okrog 700 mladeničev in mož. Po slavnostni maši so pred lično okičeno uto nastopali govorniki gospodje Kumer iz Konjic, župnik Bezenšek iz Čadrama in urednik „Gospodarja“ Korošec. Povdarjali so naše žalostne politične razmere, bagatelno ravnanje z našo narodnostjo od strani oblasti in oholih nemškutarjev, in spodbujali navzoče k odločni politični zavednosti in samonaobrazbi. Shod se je vršil dostojno v okviru radikalizma. Da bi rodil mnogo sadu!

— Nemčurske sanje „Slovenski Štajerc“, ki izhaja v Kamniku, se je v zadnjem svojem listu prav pošteno lotil nemčurskega ptujkega „Štajerca“, ki sliši tudi na ime „gftna krota“. „Slovenski Štajerc“ piše med drugim o tej nemškutarški pokveki: „Ptujski „Štajerc“ Nemcev drugače ne imenuje, kakor „veliki soseski narod, narod, ki je brez vsake dvombe na višjem stališču, kakor slovenski narod“. Poleg tega pa zasramuje na najpodlejši način vse Slovence, ki ne mislijo tako, kakor „veleolikani“ Ornik; zasramuje torej ves slovenski narod, kajti tistih par tepcev, ki trobijo v Ornikov rog, tistih se ne more imenovati „slovenski narod“. In zakaj tak slavospev nemškurskemu narodu na eni strani, na drugi strani pa zasramovanje vsega, kar je slovenskega in slovanskega sploh? Samo zato, da bi slovenski kmetje začeli sovražiti slovensko inteligenco, slovenske meščane, da bi se kmetje začeli sramovati slovenskega jezika, da bi se poprijeli nemškega jezika in da bi se slednjič dali ti kmetje rade volje zapeljati v pruski tabor. To so tiste skrivne sanje plačanih pruskih agentov.

— K bodočim volitvam piše „Slovenski Štajerc“: „Bliža se dan odločilne bitke za Spod. Štajarsko. Bojevalo pa se ne bo s puškami in topovi, marveč z — glasovnico. Glasovnica je tisto nevarno orožje, s katerim naj Slovenec vrže svojega tisočletnega zatiralca ob tla, da se ne pobere nikdar več! Z glasovnico v roki nevstrašeno korakaj slovenski kmet k volilni mizi! Ne boj se okrog mize zbranih nemčurskih obrazov, bodi ponosen, da si Slovenec, oddaj brez strahu glasovnico, na kateri imaš zapisanega slovenskega kandidata! — Zato pa vsi na volišče: Kdor ostane doma, ni vreden, da je človek“.

— Ljutomer. Dobili smo v trg vendar slovenskega usnjarja v osebi gosp. Al. Voglarja, doslej na Kamenščaku, kateri je prevzel prodajalno in zalogo usnja pok. g. Škrleca. G. Voglar je znan kot zanesljiv in dober usnjar ter naše gore list. Priporočamo ga torej slavnemu zavednemu občinstvu. „Svoji k svojim!“

Društveno gibanje.

— Št. Jurij ob juž. žel. Preteklo nedeljo je bil tukaj prvi občni zbor novega prvega tamburaškega društva „Rfrik“ pri g. Al. Nendlu, kjer se je zbralo precejšnje število občinstva. G. J. Zupanc je pozdravil in zahvalil občinstvo za obilen obisk. Nato je g. Oset prečital pravila in razložil namen društva, na kar je pristopilo nad 20 udov. Predsednikom je bil izvoljen g. Ivan Zajc, njega namestnik Jakob Zupanc, tajnik Andrej Oset, blagajničar Mihael Čretnik in odbornika Alojzij Oset in Alojzij Plauštajner. Potem se igrali novoizvežbani tamburaši, katerih zborovodja je g. učitelj J. Čulek, ki se veliko tradi za napredek glasbenega društva, za

kar mu bodi na tem mestu prva hvala! Naj bi se novo glasbeno društvo podpiralo in naj bi Šentjurčani pristopali kot izvršujoči ali podporni člani v prav obilnem številu, da bi se razvilo v močno in krepko društvo!

— „Slov. pevsko društvo v Ljutomeru“ izvolilo je pri zadnjem občnem zboru dne 5. t. m. sledeči odbor: Predsednik: g. Josip Velnar; podpredsednica: gospa Marija Seršenova; tajnik: g. Janko Karba; blagarničarka: gdč. Erna Razlag; pevovodja: g. Fran Zacherl; odbornika: gg. Fran Schneider in Janko Dijak; namestnika: gg. Jožef Jelen in Miroslav Dijak.

— Vabilo na javni shod, katerega priredijo slovenska nepolitična društva na Koroškem v nedeljo dne 18. septembra 1904 v Št. Jurju na Velikem Strmcu nad Vrbo. Predavanja bodo razpravljala velevažno vprašanje: „Kako skrbeti za mladino.“ Vršil se bo shod ob vsakem vremenu. Rojaki, prihitite iz vseh far, dolin in hribov! Priporočajo se skupni izleti društev in družb na prelepi Veliki Strmec. Na dan z možatostjo! Na svidenje na Vel. Strmcu! Pomožni odbor.

Dopisi.

Iz Velenja Dne 8. t. m. vršil se je občni zbor našega bralnega društva, ki se je po dolgem trudapolnem spanju vzbudilo k novemu življenju. Na prijaznem Kokošinekovem vrtu pri Šmartnem se je zbralo precej občinstva, katero je pozdravil s primernimi besedami g. predsednik ter opravičeval dosedanjo nedelavnost bralnega društva. Po končani volitvi novega odbora predaval je g. nadučitelj Trobej o sadjereji, v kateri se je pokazal izbornega teoretika in praktika. Z napeto pozornostjo sledilo je občinstvo njegovim izvajanjem in želeti je le, da bi se g. govornik prav kmalu zopet oglasil z nadaljevanjem tega predmeta, kajti pri nas še nimamo, ali vsaj prav malo racijonelne sadjereje. Taka predavanja bi se sploh naj ponatisnila večkrat v naših listih, da se stem kmet pogostoma opozarja na umno sadjerejo ter da se ga, rekel bi, sili premišljevatí o malenkostih, kako da se mora z drevesom ravnati, da se mu delo res izplača.

Nato nastopi g. prof. dr. Verstovšek iz Maribora. Ne moremo prikriti veselje nad njegovo nepristransko resnicoljubnostjo in v nemo pravega domoljuba, s katero je ožigosal slovensko društveno malomarnost zadnja leta pri naših merodajnih narodnjakih, ki naj bodo voditelji ljudstva. Nimamo besedice pripomniti k njegovemu iskrenemu in izbornemu govoru, v katerem je povedal žalibog le preveč bridke resnice. Kdor je hotel slišati, je izvedel vse, kar mora vsakega odkritega Slovana trpko dirniti, ki pozna naš boj za napredek.

„Nobel“ pa je, če prihajajo zavedni in po-žrtvovalni narodnjaki za četrto ure na lice mesta, da si ogledajo narodno gardo, čeli še vegetira ter potem zopet hladnokrvno odidejo v svoje sfere.

Na drugi strani pa nas navdajajo nove nade, da bo imelo naše bralno društvo v bodočnosti popolnoma drugo smer, kajti osnovala se je obenem ljudska knjižnica, za katero se je obljubilo že od mnogih strani knjig. Bila bi to druga (!) ljudska knjižnica na Štajarskem (slovenska namreč). Ni namen teh vrstic ocenjevati pomeu ljudskih knjižnic, kakoršne so že uvedene pri vseh naprednih narodih. Trditi pa smemo, da je ljudska knjižnica najvažnejše sredstvo, s katerim moremo rešiti naša bralna društva hiranja in pa potujčevanja kmetskega ljudstva. Na Češkem so dovedle le ljudske knjižnice narod do one politične samostojnosti in občudovanja vrednega napredka, s katerim se ponaša naš severni bratski narod. — O tej stvari še drugič več.

Ker imamo tudi že izvežban kmetski tamburaški zbor in pevk in pevcev dovolj, prepričani smo, da zaveje letos popolnoma drug duh v našem društvu, bi bo zdramil tudi naše mlačne in mrzle narodnjake k novemu življenju.

K temu pa je treba pred vsem v začetku g. motne podpore, požrtvovalne volje, da ljudje vidijo, kdo da so njih prijatelji. Menda se razumemo!

Novo izvoljenemu odboru pa pred vsem polagamo na srce, da prične z vso v nemo svoje delovanje pri društvu ter se polnoštevilno udele-

žuje društvenih sej, ki naj bodo vsaj vsak mesec enkrat in da brezobzirno zastopa svoje stališče in mišljenje, brez ozira na mišljenje drugih prisotnih. Naj bo vsak cel mož! Posebno veselje pa nas navdaja, da se pri kmetih čita izvenredno veliko časnikov in da bo raditega društva v bodočnosti delovanje tem lažje. Gospodarsko dobro podprti kmetje so itak vsi narodni, kar pa je gnilega, je pa itak bolje, da ni v naši sredini. Dobimo tudi novih delavnih moči v društvo in zato s tem večjo radostjo kličemo vsem družstvenikom: Na trezno in vztrajno delo, — uspeh ne bo izostal!

Politični pregled.

— Vinska klavzula. Po poročilih iz Rima so obravnave glede trgovinske pogodbe med Italijo in našo državo končane ter sklenjena dva dogovora. Prvi dogovor naj bi veljal od 1. oktobra 1904 do 30. septembra 1905. V tej začasni pogodbi bi še ostala vinska klavzula, po kateri bi smeli Italijani uvoziti v našo državo 500.000 meterskih stotov belega vina proti carini 15 do 16 kron, kakor to velja za druge dežele. S 1. oktobrom 1905 se prične desetletna pogodba, v kateri odpade vinska klavzula. Vinorejski krogi gotovo niso zadovoljni s podaljšanjem vinske klavzule, če tudi le za eno leto. Že ob novem letu je potekla zakonita pogodba in provizorij se bode vlekel še celo leto, ker tako zahteva — politična zveza z Italijo.

Rusko-japonska vojna.

Ruska armada se nahaja v veliko ugodnejšem položaju, kakor se v obče domneva. Mayendorfova armada, ki šteje 42.000 mož, je namreč 12 milj južno od Mukdena zastopila generalu Kurokiju pot in ga uspešno zadržuje, da ne more prodirati proti severu. Kuroki je v sredo napal to rusko armado, a je bil z velikimi izgubami odbit. Tudi kasneje je še ope tovano napal Mayendorfov voj, a vedno brez uspeha. Vsa ruska armada je že odkorakala proti severu, saj na jugu od Mukdena stoji še voj 12.000 mož, ki se pa nahaja v precej nevarnem položaju, zlasti ker so že vojaki, ki se že neprestano boré 5 dni in 5 noči, popolnoma utrjeni.

Ruska armada obstoji iz petih kolon. Prva kolona je dospela v Tijeling in se tam z veliko hitrostjo pripravlja na obrambo proti Japoncem. Druga kolona se nahaja na pol poti med Mukdenom in Tijelingom, tretja je utaborjena v Mukdenu, četrta je Mayendorfov voj, peta pa ki obstoji iz gori navedenih 12.000, pa stoji najbolj na jugu.

Rusko brzojavno agentstvo poroča: Ruska armada se umakne do Tijelunga. Ruske izgube v zadnjih bojih znašajo 12.000 mrtvecev in ravno toliko ranjencev. Japonske izgube so najmanj dvakrat tolike.

Reuterjev urad pa poroča iz Tsingtava: Neki japonski častnik, ki je na poti iz Tokija došel v Tsingtav, je izpovedal, da so bile japonske izgube pred Port Arturjem v zadnjih dneh izredno velike; znašajo namreč najmanj 15.000 mož. V boju pri Liaojangu so pa Japonci izgubili veliko več nego 20.000 mož.

Petrograd, 11. septembra. „Novi Kraj“, ki izhaja v Port Arturju, je objavil dne 30. avg. iz kitajskega vira črpano novico, da je pri Haosangu bil ubit japonski general, katerega ime še ni znano. Japonsko zalogo smodnika pri Litunkeju je uničila ruska granata.

London, 11. sept. Vesti iz Cifua poročajo, da je bilo koncem avgusta in začetkom septembra mnogo bitk pred Port Arturjem. Po noči 31. avgusta so Rusi s projektorji obsvetili japonsko brodovje, sredi katerega je neka ladja polagala mine v morje. To ladjo so ruske baterije potopile.

Petrograd, 12. septembra. General Kuropatkin je brzojavil carju, da ni bilo dne 10. t. m. nobenega boja, izvzemši nekaj brezpomembnih prask med patroljami; pri nekaterih praskah niso imeli Rusi nikakih izgub.

Petrograd, 12. septembra. Car je odredil, da je poklicati rezerviste iz 12 okrožij pod stavo in iz cele države eno kategorijo rezervnih častnikov.

Tokio, 12. septembra. Uradno se zatrjuje, da so Japonci v bitki pri Liaojangu od 26. m. m. izgubili 17.539 mož. Ofcirjev je bilo ubitih 136.

Petrograd, 12. septembra. Baltiško brodovje je včeraj ob 2. popoldne pod poveljstvom admirala Roždestvenskega odplulo iz Kronstadta.

Loterijske številke.

Gradec, 10. septembra 1904: 6 90, 23 84 48.
Dunaj, " " " 79, 1, 43, 48, 77.

Konfekcijska trgovina

Jos. Hočevar-ja

v Celju, Kolodvorska ulica 5

naznanja slavnemu občinstvu, da izdeluje obleke po meri slej ko prej ter da je p. n. gg. odjemalcem v isti meri na razpolago, kakor je bila doslej.

(409) 2-1

Mizarja, tesarja in kolarja

(408) 2-1

sprejme takoj Peter Majdič, paromlin, Spodnja Hudinja pri Celju. — Kupi tudi pripravn kolarski les.

Vlastelinstvo Moslavina

išče prostega (410) 3-1

mlekarja

kateri zna brati, pisati in računati ter viničarja

ki je popolnoma vešč v vseh strokah vinoreje z ameriškimi nasadi, kakor v cepljenju in obdelovanju trsnice. — Obadva morata biti pridna, delavna in poleg slovenskega ali hrvaškega če mogoče tudi nemškega ezika zmožna. Ponudbe sprejema oskrbnitvo vlastelinstva Moslavina, pošta Popovača, Hrvatsko.

Urednika oz. korektorja

sprejme takoj lastništvo „Domovine“. Ponudbe, opremljene s potrebnimi dokazi zmožnosti, pošljejo naj se priporočeno pol. društvu „Naprej“ v Celju.

Ivan Volavšek

krojaški mojster v Poličanah in podružnica v Celju, Gosposka ulica št. 5

priporoča

svojo zalogo (407) 2-1
izgotovljenih oblek itd.

Lep vinograd

10 minut od postaje Videm-Krško, se proda s trgatvijo ali brez trgatve. — Natančen naslov se pove v upravnistvu „Domovine“.

(387) 8-4

V najem se odda

trgovina z mešanim blagom

v lepem trgu na Spodnjem Štajarskem, tik farne cerkve in kolodvora. Sodnija, davkarija in drugi uradi.

Ponudbe pod šifro „100 Trgovina“, upravnistvu tega lista. (392) 3-3

LJUDEVIT BOROVIK
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovjših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokrese, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene pre- (213) skušane. — Ilustrovani ceniki zastoj. 20-15

Izvrsten okus kave dosežete s primestanjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorak dragovoljno.
Pošta 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsem odjemalcem zastoj pošiljati mesečno.

Vydrova tovarna žitne kave Praga-VIII.

Kje?

Le pri „Merkur-ju“
trgovina z želez-

nino, P. Majdič, se kupijo najboljši poljedelski stroji,

mlatilnice

vitelji, slamoreznice itd. Bogata zaloga **traverz** in železniških šin, železa

za vezi, cementa, vodovodnih naprav in cevi in vsakovrstnega, v železninsko stroko spadajočega blaga.